

Jaarverslag Tynaarlo 2017

de Bibliotheek

De bibliotheken Eelde, Vries en Zuidlaren vormen, samen met de Bibliotheek op school, de basisbibliotheek Tynaarlo. De vestigingen stemmen hun beleid en activiteiten op elkaar af en de gemeente Tynaarlo is de belangrijkste opdrachtgever.

Structuur en organisatie

De basisbibliotheek is een stichting: Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo. Deze heeft zes bestuursleden, die samen verantwoordelijk zijn voor de strategie en het beleid.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Bibliotheek Tynaarlo maakt deel uit van het Drents Netwerk Bibliotheken (DNB) en van de nieuwe stichting die is ontstaan uit de krachtenbundeling van de besturen uit negen Drentse gemeenten en de provinciale ondersteuningsorganisatie Biblionet Drenthe.

In het Dagelijks Bestuur (DB) van deze stichting is ook het bestuur van Tynaarlo vertegenwoordigd.

In het Algemeen Bestuur (AB) zijn alle negen stichtingsbesturen vertegenwoordigd.

Een manager, teamleider, frontoffice-medewerkers en vrijwilligers zorgen voor de uitvoering van het bibliotheekwerk in de vestigingen. Zij worden daarbij ondersteund vanuit de backoffice van Biblionet Drenthe.

Strategie 2015-2017

Biblionet Drenthe heeft samen met negen Drentse basisbibliotheeken een strategie ontwikkeld voor 2015-2017. Plaatselijk bibliotheekwerk en lokaal ondernemerschap staan daarin centraal. Het opdrachtgeverschap van de gemeenten speelt daarbij een belangrijke rol: de Bibliotheek levert maatwerk op basis van prioriteiten en de beschikbare middelen in Tynaarlo. Daarnaast spelen we in op de maatschappelijke veranderingen en publieksvoorkeuren. Dat betekent dat de Bibliotheek inzet op de persoonlijke ontwikkeling van de inwoners van Tynaarlo. De Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) is daarbij leidend.

Innovatie en resultaten

De Bibliotheek verandert. Ook in Tynaarlo. Onze samenleving staat momenteel voor grote uitdagingen. Hoe houden we onze kenniseconomie op peil? Hoe voorkomen we een verdere tweedeling tussen hoger en lager opgeleiden, stad en platteland, progressieve en conservatieve krachten in onze samenleving? Hoe gaan we om met de

steeds verdergaande digitalisering?

De Bibliotheek wil daarin een rol van betekenis spelen als onafhankelijke en deskundige partner: stimuleren dat iedereen meedoet, 21e-eeuwse vaardigheden helpen ontwikkelen en bijdragen aan een vitaal platteland.

Speerpunten

We richten ons op vier strategische speerpunten:

- Klassieke Bibliotheek
- Innovatie (Digitale Bibliotheek)
- Educatie
- Sociaal Domein

Klassieke Bibliotheek

De Bibliotheek is een laagdrempelige ontmoetingsplek waar je leert, jezelf ontwikkelt, inspiratie opdoet en (onafhankelijke) informatie vindt. Daarbij ontsluit de Bibliotheek een schat aan boeken, tijdschriften en andere (digitale) media. Kortom, de Bibliotheek verandert, maar is nog steeds van iedereen. Onze kernfuncties lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur blijven leidend voor de keuzes die we maken, onze programmering en de activiteiten die we organiseren.

Hieronder volgt een aantal hoogtepunten uit 2017

Lezen en cultuur

Het hele jaar door zijn er voorstellingen, lezingen en optredens in de bibliotheekvestigingen van Tynaarlo: Schrijver Thomas Verbogt vertelt over zijn werk in de Boekenweek. Dichter Richard L. Nobbe en de gitarist/singer-songwriter Iris Rijnsewijn treden op tijdens het Rondje Cultuur. Er is een pilotbijeenkomst voor de 'Samenleesgroep', waarin begeleiders en bezoekers samen korte verhalen lezen en bespreken.

Tijdens de Spannende Boekenweken geeft Mariette Zweers een presentatie over haar debuutthriller en houdt Marco Bosmans een lezing over de CSI versus de werkelijkheid. Leden van de Stichting Literatuurclubs Drenthe bespreken 4 literaire boeken.

Leren en informeren

Natuurbegraafplaats Hillig Meer verzorgt een lezing over de mogelijkheden van 'natuurlijk begraven'. Verschillende zorgaanbieders presenteren hun producten van aangepaste stoelen tot maatservice op een zorgmarkt. Tijdens de Provinciale Regenboogweek informeren de bibliotheken de klanten over boeken, flyers en films van LHBT (lesbische vrouwen, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders). Dit doen zij d.m.v. voordrachten en kleurige tentoonstellingen.

Arthouse

In Bibliotheek Zuidlaren wordt op 3 november het Arthouse geopend. In het Arthouse presenteren kunstenaars hun werk en verkopen het tegen betaalbare prijzen. Dit past bij de missie van de Bibliotheek om kunst en cultuur voor een breed publiek toegankelijk te maken.

Boekenverkoop

Om de collecties up to date te houden worden er systematisch boeken afgeschreven. Deze boeken worden te koop aangeboden in de bibliotheken, tijdens de zomermarkt van Lentis en tijdens de herfstfair in Haren.

Innovatie

De Bibliotheek maakt digitale diensten toegankelijk. Niet alleen door deze aan iedereen aan te bieden, maar ook door te bevorderen dat iedereen er daadwerkelijk mee om leert gaan. Zo helpt de Bibliotheek mensen digitaal vaardiger te worden, zodat zij gebruik kunnen maken van allerlei online-diensten die het leven gemakkelijker maken.

Jouw.buzz

Dankzij jouw.buzz kunnen bibliotheken, scholen en andere organisaties in Tynaarlo een mobiel, digitaal laboratorium inzetten. Jouw.buzz is een vrachtwagen ingericht als rijdend leslokaal. Alle hard- en software om jong en oud 21e-eeuwse vaardigheden te leren is aanwezig. Macbooks, iPads, een AppleTv, wifi, 3D-printers en een breed pakket aan lesmateriaal toegespitst op verschillende doelgroepen en ontwikkelingsvragen. Alle scholen die meedoen met de Bibliotheek op school krijgen jouw.buzz op bezoek. Andere scholen en geïnteresseerden kunnen jouw.buzz inhuren. Bijvoorbeeld voor lessen mediawijsheid, cursussen Digisterker, trainingen, workshops of presentaties.

PressReader

Alle bibliotheken in Drenthe bieden de PressReader aan. Dat betekent dat de inwoners van de gemeente Tynaarlo, wel of geen lid van de Bibliotheek, gebruik kunnen maken van deze databank met meer dan 6000 dagbladen en tijdschriften in zestig

talen. De app moet worden geactiveerd via het Wifi-netwerk in de Bibliotheek.

E-books

De collectie e-books groeit. Hiervoor zijn landelijk licentieafspraken gemaakt met verschillende toonaangevende uitgevers. Leden van Bibliotheek Tynaarlo kunnen hier e-books downloaden. Onze klanten maken regelmatig gebruik van deze service, die helemaal past binnen onze nieuwe maatschappelijke taken.

Educatie

Jeugd van 0-18 jaar ontwikkelt geletterdheid en digitale informatievaardigheden dankzij projecten die de Bibliotheek uitvoert binnen het onderwijs. Ook is de Bibliotheek partner in persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren.

Boekstart

Ouders van drie maanden oude baby's ontvangen van de gemeente Tynaarlo een waardebond waarmee zij een gratis Boekstartkoffertje krijgen en hun baby lid kunnen maken van de bibliotheek.

Bibliotheek Tynaarlo werkt nauw samen met voorleescoördinatoren, peuterspeelzalen, kinderopvang- en buitenschoolse opvanglocaties om het voorlezen aan kinderen van 0 tot 4 jaar te bevorderen. Met de monitor, een landelijk meetinstrument, meten we de resultaten hiervan. In 'Samen met de Bibliotheek' wordt er op allerlei manieren extra aandacht besteed aan lezen en voorlezen.

De Bibliotheek op School

Achttien basisscholen in de gemeente Tynaarlo doen mee aan het concept de Bibliotheek op school (dBos). Deze scholen verlengen het contract voor een periode van 3 jaar.

Op iedere school is een bibliotheek ingericht voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Leerlingen lenen hier boeken die ze in de klas of thuis kunnen lezen. De leescoördinator van school werkt nauw samen met de educatiemedewerker van de Bibliotheek als het gaat om leesbevorderingsactiviteiten. Op alle scholen houden we de resultaten van de Bibliotheek op school bij via de monitor, een landelijk meetinstrument die de leescultuur, leesgedrag en het leesplezier meet. Samen met directie, leescoördinator en het hele schoolteam bespreken we of dBos de gewenste bijdrage levert aan het leesplezier en de leesvaardigheid van de kinderen.

Alle dBos-scholen kunnen gratis twee projectcollecties reserveren en intekenen op leesbevorderings- en mediawijsheidsprojecten. Veel scholen maken hier in 2017 gebruik van

Overig

Activiteiten voor basisscholen

De Bibliotheek organiseert ook in 2017 weer verschillende leerzame en zinvolle activiteiten voor basisschoolleerlingen in Tynaarlo.

Nationale Voorleesdagen

Tijdens de landelijke campagne om het voorlezen te promoten, organiseren we een inspiratieavond voor voorleescoördinatoren van de kinderopvanglocaties die meedoen met het BoekStart-concept. Hierbij werken we samen met gemeente Noordenveld. Daarnaast wordt, in samenwerking met een lokale boekhandel, een boekenshow georganiseerd waar kinderopvangmedewerkers nieuwe boeken kunnen aanschaffen.

Alle groepen 1 en 2 van het basisonderwijs krijgen de leesconsulent op bezoek die voorleest uit het prentenboek dat centraal staat: De kleine walvis van Benji Davies.

Nationale Voorleeswedstrijd

Bibliotheek Tynaarlo organiseert de gemeentelijke voorronde van de Nationale Voorleeswedstrijd 2017. In Bibliotheek Zuidlaren gaan, onder leiding van presentator 'Goochelaar Jan', de schoolkampioenen met elkaar de strijd aan voor een plek in de provinciale finale. Noor van Onna van OBS het Oelebred Tynaarlo wordt de uiteindelijke winnares.

Leesvirus

Aan het landelijke leesbevorderingsproject 'Leesvirus' doen veel scholen mee. Leerlingen uit de groepen 5 en 6 komen spelenderwijs in aanraking met leesbevordering en mediawijsheid. Er zijn drie slotfeesten in Zuidlaren, Vries en Eelde.

Drentse kinderjury

Welk boek vinden de kinderen in Drenthe in 2017 het mooiste? Leerlingen van de groepen 7 en 8 lezen van februari tot half mei tien verschillende boeken en stemmen op hun favoriet. De Drentse Kinderjury kiest uiteindelijk geheel in lijn met de landelijke uitslag: de boeken De waanzinnige boomhut van 65 verdiepingen (6-9 jaar) en Dagboek van

een muts 10 – Puppy Love (10-12 jaar) hebben de Prijzen van de Kinderjury 2017 gekregen.

Lezen in de zomervakantie

Om de leesontwikkeling van kinderen uit groep 3 ook in de zomervakantie te bevorderen, biedt de Bibliotheek de kinderen de mogelijkheid om klassikaal in de laatste schoolweken boeken uit de Bibliotheek te lenen. In totaal komen 350 kinderen naar de bibliotheken.

Kinderboekenweek

Kinderboeken met griezels en engerds staan centraal in de Kinderboekenweek. Rondom het thema organiseren de bibliotheken doemiddagen met voorlezen en knutselen van enge, griezelige voorwerpen. In totaal doen hier 80 kinderen aan mee.

Kinderboekenschrijvers Jozua Douglas en Lydia Rood bezoeken basisscholen in de gemeente Tynaarlo.

Nederland Leest Junior

Sinds vorig jaar heeft de campagne Nederland Leest ook een junioreditie. Dit jaar is gekozen voor een thema dat zeker met de toekomst heeft te maken, namelijk robotica. Het boek dat in de junioreditie centraal staat is Cyberboy van Tanja de Jonge. Alle basisscholen in Tynaarlo ontvangen één boek om voor te lezen in de klas. Ook krijgen ze een handleiding om met dit boek actief aan de slag te gaan. In de bibliotheek kunnen individuele leners een gratis exemplaar van het boek ophalen.

Voortgezet onderwijs

Bibliotheek Tynaarlo wil de samenwerking met het voortgezet onderwijs versterken. We leggen de eerste contacten met de twee scholen voor voortgezet onderwijs en inventariseren de samenwerkingsmogelijkheden.

Sociaal domein

De huidige samenleving vraagt steeds meer eigen regie van mensen. Wie basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met (digitale) informatie en media

onvoldoende beheerst, komt aan de zijlijn te staan. De Bibliotheek helpt te voorkomen dat mensen afhaken door projecten die de basisvaardigheden bevorderen. Zo stimuleren we dat iedereen mee kan doen en bij kan dragen aan de moderne kennissamenleving.

Taalhuis

In juni is de opening van het Taalhuis in Bibliotheek Zuidlaren. Het Taalhuis is een samenwerkingsverband tussen Gemeente, Werkplein Drentsche Aa, gemeente, Alfa college en Stichting Lezen en Schrijven en de Bibliotheek. Het Taalhuis is er voor iedereen met vragen over taal, rekenen en digitale vaardigheden. De belangstellenden kunnen hier terecht voor informatie en advies over oefenen met taalvrijwilligers, cursussen en computerprogramma's waarmee je zelf aan de slag kunt. De gemeente is initiator, de Bibliotheek faciliteert.

Digisterker, Klik&Tik, belastinghulp

Bibliotheek Tynaarlo organiseert in samenwerking met maatschappelijke organisaties cursussen Werken met de e-overheid (Digisterker) en Klik&Tik (basiscursus voor de computer). Daarnaast starten de bibliotheken met belastingspreekuren. De deelnemers aan de cursussen Digisterker en Klik&Tik krijgen een cursusboek en na afloop een certificaat.

Digisterker

Voor de cursus Digisterker over de Belastingdienst worden 6 docenten opgeleid. In Zuidlaren start de cursus met 5 deelnemers. In Vries en Eelde start deze cursus in 2018.

Klik & Tik

In Eelde zijn twee cursussen Klik en Tik met in het totaal 9 deelnemers. In Vries zijn er twee cursussen met in totaal 13 deelnemers en twee vervolgcursussen met 7 deelnemers.

Belastingspreekuren

In Zuidlaren en Eelde wordt op drie dagen een belastingspreekuur gepland. De belangstelling hiervoor moet nog groeien.

Onze klanten

De Bibliotheek is van iedereen. Als openbaar toegankelijke en onafhankelijke voorziening willen wij een wezenlijke bijdrage leveren aan het verrijken van mensen. Door hen de mogelijkheid te bieden zich te ontwikkelen, te laten inspireren en elkaar daarbij te ontmoeten. Zo draagt de Bibliotheek haar steentje bij aan een vitaal platteland met een bloeiend sociaal en cultureel leven. Voor alle inwoners van Tynaarlo.

Waardering

De mening van gebruikers over onze producten en dienstenverlening is leidend voor Bibliotheek Tynaarlo. Regelmatig monitoren we hoe klanten ons waarderen. Dat doen we bijvoorbeeld via klanttevredenheidsonderzoeken, meedenksessies, klantenpanels, evaluaties en een open relatie met onze klanten

Quote van een klant

“Ik ben enthousiast over de Bibliotheek omdat ik al zeventig jaar lid ben, altijd veel literatuur heb gelezen en mijn levenservaring daar voor een groot deel aan te danken heb.”

Onze Bibliotheek

Basisbibliotheek Tynaarlo heeft drie vestigingen: Bibliotheek Zuilaren, Bibliotheek Eelde en Bibliotheek Vries. Uiteraard zijn we ook online te bezoeken. Onze bibliotheken werken nauw samen met elkaar, maar ook met Biblionet Drenthe en de andere bibliotheken in het Drentse netwerk.

Samenwerking

Bibliotheek Tynaarlo zoekt waar mogelijk de samenwerking met andere lokale, regionale en landelijke partijen. Voorbeelden van samenwerkingspartners zijn: Culturele Raad Eelde, Culturele Vereniging Zuidlaren, Volksuniversiteit Zuidlaren, Museum de Buitenplaats Eelde, Tynaarlo Lokaal, Welzijnsinstelling Trias en het CPNB. Voor onze maatschappelijke taken proberen we aan te haken bij o.a. Living Values, onderwijs en opvoeding. De afdeling Eelde organiseert een vertel- & doe-middag in de Bibliotheek.

Huisvesting

De drie vestigingen van Bibliotheek Tynaarlo blijven in afgeslankte vorm bestaan. Bibliotheek Vries verhuist begin 2017 naar een kleiner pand in een gezellige winkelstraat vlakbij de huidige locatie. Bibliotheek Eelde blijft tot juni/juli 2019 in het huidige pand en wordt wel een medium-bibliotheek met een kleinere collectie. Bibliotheek Zuidlaren staat een deel van de ruimte af voor het Arthouse.

Medewerkers

De drie bibliotheekvestigingen in de gemeente Tynaarlo worden gerund door vijf frontofficemedewerkers, vier opruimkrachten en 48 vrijwilligers. Drie educatiemedewerkers voeren de taken uit voor het voorschools onderwijs tot en met het leren voor volwassenen. De nieuwe maatschappelijke taken die de Bibliotheek gestalte wil geven, vragen andere vaardigheden van onze medewerkers en vrijwilligers. Daarin hebben we dit jaar een grote stap gezet. Een aantal vrijwilligers volgt de cursus over bicatWise en digitale producten bij de Vrijwilligers-academie van Biblionet Drenthe.

Bestuur en directie

De samenstelling van het bestuur van Stichting Openbare Bibliotheek Tynaarlo op 31 december 2017:

Dhr. H. Pannekoek, voorzitter

Mw. R. Dingemanse

Mw. A. Huij

Mw. I. Veenuizen

Mw. S. de Wit.

Dhr. H. Futselaar

Mw. L. van der Tuuk, bibliotheekmanager

Mw. L. Ruyter, teamleider

Highlights 2017

- Opening van Bibliotheek Vries in het nieuwe pand, door mevrouw Anneke Lubbers, fractievoorzitter van de Partij van de Arbeid.
- Opening van het Taalhuis in Bibliotheek Zuidlaren door wethouder Henk Berends en rapper Ferry Heeren.
- Opening van het Arthouse in Bibliotheek Zuidlaren door burgemeester Marcel Thijsen.

Vooruitblik 2018

Opening Arthouse in Bibliotheek Eelde
Duidelijkheid over het toekomstige pand voor Bibliotheek Eelde
Meer cursussen Klik&Tik en Digisterker

Quote van een frontofficemedewerker

“Het geeft voldoening een klant naar zijn tevredenheid te kunnen helpen.”

Feiten & Cijfers 2017

Onze Bibliotheek

Aantal Bibliotheekvestigingen: 3
 Aantal Bibliotheken *op school* (dBos): 20

Onze collectie	Tynaarlo	Totale netwerk
Aantal titels collectie boeken:	37.939	700.647
Aantal titels AVM:	2.530	54.147
Aantal titels collectie tijdschriften:	4.638	33.476
Nieuw aangeschafte titels	4.013	63.250
Aantal beschikbare e-books:		18.000
Aantal titels beschikbaar via Pressreader:		18.800

Onze klanten	2017	2016
Aantal leden:	9.132	9.321
Aantal bezoekers online	32.510	36.339
Aantal leerlingen via dBos:	3.336	3.264

Het gebruik van onze Bibliotheek

Aantal uitleningen:	242.962	270.236
Aantal accounts e-books:		
Accounts waarmee tenminste één e-book is gedownload:	1.198	988
Aantal downloads e-books:	8.049	7.221
Aantal downloads Pressreader Biblionet Drenthe:	33.068	
Aantal activiteiten/evenementen:	104	
Aantal deelnemers aan activiteiten/evenementen:	3.765	